

Journal of Recreation and Tourism Research

Journal home page: www.jrtr.org
ISSN:2148-5321

MESLEK LİSELERİNDE ÖĞRENCİLERİN REKREASYONEL ETKİNLİKLERE KATILIM DÜZEYLERİ İLE AKADEMİK BAŞARI DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİYİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA; TOKAT İLİ ÖRNEĞİ

H. Dilek SEVİN^a

Levent ÖZİL^b

^aGazi Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Yrd. Doç. Dr. (dsevim@gazi.edu.tr)

^bTokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Arge Birimi (levent3738@hotmail.com)

ÖZET

Bu araştırmada, meslek lisesi son sınıf öğrencilerinin rekreatif etkinliklere katılım düzeyleri ile akademik başarı düzeyleri arasındaki çok yönlü ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, Tokat İli ve ilçelerindeki farklı tür meslek liselerinden raslantısal olarak belirlenen 363 son sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmanın ilk bölümünde farklı okul türlerinde öğrenimlerine devam eden lise öğrencilerinin sosyo-demografik özellikleri öğrenilmiştir. İkinci bölümde öğrencilerin belirlenen 4 derste (Matematik, Edebiyat, İngilizce, Tarih) 9., 10., 11. ve 12. sınıfta aldıkları notların puan ortalamaları istenmiş ve akademik başarı puan aralıkları belirlenmiştir. Üçüncü bölümde öğrencilerin öğrenimlerine devam ettikleri okulun imkânlarının yeterliliği hakkındaki görüşleri likert tipi ölçekleme yöntemiyle elde edilen 4 soruluk ölçek yardımıyla ölçülmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin düşüncelerini açıklamak için ölçekte yer alan sorulara verdikleri cevaplardan en düşük 4 en yüksek 20 olmak kaydıyla her bir öğrenci için yeterlilik görüş puanı hesaplanmıştır. İlgili puanın 4 e yaklaşması öğrencinin okulunun imkânlarını yetersiz gördüğü 20 ye yaklaşması okulunun imkânları yeterli gördüğünü belirtmektedir. Araştırmanın dördüncü bölümünde öğrencilerin belirlenen 43 rekreatif aktiviteye katılım sıklıkları araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rekreatif, Meslek Liseleri, Akademik Başarı.

ABSTRACT

A RESEARCH TO FIND OUT THE CORRELATION BETWEEN THE VOCATIONAL HIGH SCHOOL STUDENTS' PARTICIPATION LEVELS TO RECREATIONAL ACTIVITIES AND THEIR ACADEMIC ACHIEVEMENT, TOKAT PROVINCE SAMPLE

In this study it was aimed to investigate vocational high school senior year the levels of participation to recreational activities and relationship between academic achievement like multidirectional. The research sample consists of 363 senior year students determined randomly from different types of vocational high schools in Tokat province and its districts. In the first part of the study the vocational high school students who have been studying at different school types have been learned socio-demographic characteristics. Secondly students average score notes which were asked taken in 9 10 11 grade 12th identified in 4 subjects Mathematics, Literature, English, History and academic achievement gaps are identified. In the third part it was measured students who have been continuing to learn about views on the adequacy of school facilities with a Likert-type scale method which was obtained the 4 question scale. The qualification points are used to describe the views of the students thoughts of their answers to the questions in the scale for each student by obtaining a minimum 4 maximum 20. If the related point approaches to 4, the students school is said that he saw the possibility of inadequate schools. If the related point approaches to 20, the students school is said that he saw the possibility of adequate schools. In the part of survey the determination of the students was to investigate the frequency of participation in recreational activities 43.

Key Words: Recreation, vocational schools, academic success.

GİRİŞ

Birey yoğun çalışma yükü, rutin hayat tarzı, ve olumsuz çevresel etmenler sebebiyle kötü yönde etkilenen bedenini ve ruh sağlığını düzeltmek, korumak ve bu olumlu hali sürdürmek zorundadır. Rekreasyona duyulan ihtiyaç, rekreasyon faaliyetlerinin kişisel ve toplumsal olarak sağladığı faydalardan ileri gelmektedir. Kişisel yönden; fiziki sağlık gelişiminin yaratılması, ruh sağlığı kazandırılması, insanı sosyalleştirmesi, yaratıcılık, kişisel beceri ve yeteneğini geliştirmesi, çalışma başarısı ve iş verimine etkisi, ekonomik hareketlilik, insanı mutlu etmesi, toplumsal yönden ise; toplumsal dayanışma ve bütünleşmeyi sağlaması ve demokratik toplum yaratılması, rekreasyona duyulan ihtiyacın nedenlerinden bazılarıdır (Karaküçük, 2001:103). Ülkemizde 1980'li yıllardan beri toplumsal hayatın farklı alanlarında oldukça sık kullanılan rekreasyon kavramı; "bireyin çalışma ve diğer faaliyetlerinin dışında kalan boş zamanlarında, zevk ve doyum elde etmek, eğlenmek, dinlenmek, toplumsal ve bireysel açılardan gelişmek amacıyla; kültürel, sportif, sanatsal aktivitelerden herhangi birine katılması" anlamına gelmektedir (Çetinbaş, 2010:1). Amerika da 20. Yüzyılın başlarında, serbest zaman kullanımı daha özgür ve rekreasyon faaliyetleri daha yaygın hale gelmeye başlamıştır (McLean ve ark.,2008: 66). Günümüzde insanlar hayatlarının yaklaşık dörtte birini rekreasyon faaliyetlerinde faaliyetlerine ayırmaktadır. Rekreasyon sağlıklı ve engelli olan her yaşta ve beceri seviyesinde serbest zaman aktivitelerine katılan bireyleri kapsamakta ve sağlıklı yaşama eğilimlerine bağlı olarak, eğitim düzeyi yüksek olan ülkelerde, önemli bir talep görmektedir. Miller ve Rabinson'a göre rekreasyon, eğlenceli ve anlamlı özgür, mutlu ve doğal davranışlarla yapılan faaliyetlerdir. (The Recreation Program, Athletic Institute), Rekreasyon Programı Athletic Enstitüsü rekreasyonu insanın kişisel tatminlerinden kaynaklanan gönüllü eğlencelerdir şeklinde ifade etmiştir. Romney'e göre, rekreasyon hareketlerden çok duygularla ilişkilidir. Kişisel bir tepki, ruhsal tepki ve davranış, yaşam şeklidir. (Şahin,2003:12). Rekreasyon, toplum içindeki kişilerin ya da grupların kendini daha iyi hissetmesi için, sağlıklı olmaya ve beceri gelişimine sebep olan herhangi bir boş zaman etkinliğine gönüllü katılımıdır (Young, M., Potgieter, N. , Madiba, K. 2004:58). Eğitim kurumlarındaki programların temelini oluşturan ana faktörlerin içinde genel olarak sağlık, spor, boş zaman etkinlikleri, psikoloji, sosyoloji, bilimleri ile rekreatif faaliyetlerin bulunduğu görülebilir. Boş zaman olumlu kullanılırsa kişisel ve toplumsal gelişim, olumsuz kullanılırsa bunalım, verimsizlik, mutsuzluk gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır" (Balci, 2003:158). Rekreasyon ve serbest zaman

kavramları yapıları itibari ile her yaş grubundan, her kültürden, her sosyal sınıftan, her cinsiyetten, yaşamın her döneminden yani herkes ile ilgili olan kavramlardır(O'Sullivan, 2006: 5). Özellikle bireylerin sağlıklı yaşama istekleri onları hem fiziksel hem de mental olarak rahatlamalarına fırsat tanıyan rekreasyon faaliyetlerine yöneltmektedir. Bu nedenle Dünya'da rekreasyona yönelik bilimsel çalışmaların rekreasyon terapisi (terapötik rekreasyon), sportif rekreasyon (iç mekan ve dış mekan rekreasyonu-velnes, fitnes), ticari ve ticari olmayan rekreasyon (rekreasyon işletmeleri ve kar amacı gütmeyen kamusal rekreasyon alanları), sağlık turizmi ve medikal turizm (kaplıca, kür, masaj ve hidroterapi) gibi alanlarda çeşitlendiği ve bu alanlara olan ilginin arttığı görülmektedir. Son onyılda ülkemizde de rekreasyon, önceleri Rekreasyon ve Spor daha sonraları ise Rekreasyon şeklinde olmak üzere eğitim ve sınırlı olsa da araştırma etkinliklerine konu olmaya başlamıştır. Gerçek hayatın provası niteliği taşıyan okul, çocukları birçok yönden, ömür boyu sahnelenecek bir oyuna hazırlar aslında. Öğretim çalışmalarını okulun birincil amacı gibi gözüksün de kurumun, eğitimcilerin ve etkinliklerin sağladığı eğitimsel katkılar, çocukların birey olma yönünde attıkları ilk adımları içerir. Okula başlandığı ilk günlerde çocukların hep birlikte katıldıkları sosyal etkinlikler, onların öncelikli olarak, grup içinde birey olarak var olma durumlarına katkıda bulunur. Drama, tiyatro, seramik gibi sanatsal yaratıcılığın ön planda olduğu çalışmalarda çocuk sahip olduğu potansiyeli ön plana çıkarabilir. Erken yaşlarda başlanan bu tür çalışmalar, bireyin yaratıcılık, üretkenlik, alternatif üretme, esnek ve pratik olma, gibi özelliklerine de katkıda bulunmaktadır. Günümüzde rekreatif faaliyetler beden eğitimi spor vb bireylerin değişik beklentilerine yanıt verebilmek için ilgi alanını genişleterek toplumsal sorunların çözümünde güçlü bir eğitim aracı olarak işlev görmeye başlamıştır.(Çelik,2011:115-121).Rekreasyon etkinliklerine spor ve fiziksel etkinlikler olarak bakıldığında ekipman ve spor yapacak alanların niteliği ortaya çıkmaktadır (Torkildsen, 1991:242). Rekreatif etkinlikler, sundukları konudan (drama, tiyatro, spor kulüp çalışmaları vs.) bağımsız olarak çocuğun hayatına farklı şekillerde farklı dönemlerde katkıda bulunurlar (Köse,2013:336-353).

- Grup içinde paylaşımı destekler;
- Çocuğun kendini algılamasına olumlu yönde katkıda bulunur.
- Çocuğun kendi potansiyeli hakkında fikir sahibi olmasını sağlar.
- Birey olma, inisiyatif alma, karar verme, plan yapma gibi becerileri destekler.

• Çocuğun yaşı büyüdükçe de, etkinliklerde oluşan alt kültürlerde kendi kimliğine ait bilgilerin sağlanmasını yapmaya katkıda bulunur.

Çocuğun gelişiminde, ders dışı rekreasyon etkinlikleri, ders içi faaliyetler kadar önemlidir. Bu tür etkinlikler, öğrencilerin formal öğretim süreci içerisinde öğrendiklerini pekiştiren, bu öğrenmelerin yaşamla ilişkili olduğunu gösteren ve kuramsal öğrenmelerin uygulamaya konulmasını sağlayan etkinliklerdir. Ders dışı etkinlikleri, formal öğretim etkinliklerinden ayrı veya bağımsız düşünmek olanaklı değildir. Burada en önemli koşul, ders dışı etkinliklerin kontrollü, programlı ve planlı bir şekilde yapılmasıdır. Çağımızda çocukların ders dışı zamanları anne-baba, öğretmenler veya yetişkinler tarafından kontrol edilmezse, çocukların olumsuz davranışlara yönelmeleri çok kolay gözükmektedir. Okullarda çocukların ders dışı zamanlarını kontrollü bir şekilde, kendilerine fayda sağlayacak biçimde geçirmelerinin en mantıklı yollarından birisi, ders dışı etkinliklerdir. (Köse,2013:336-353). Planlama ve yönetim çalışmalarını yapan eğitim uzmanları kendi tercihleri ve mesleki bilgileri ile değil kullanıcıların özelliklerini ve tercihlerini iyi bilerek ancak başarılı olabilirler. Özellikle eğitim kurumlarındaki rekreasyonel alanların oluşturulması ve yönetimi konularında sorumlu olan yönetimin bu konuda bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Rekreatif etkinlikler, insanın her yaş dönemindeki yaratıcı ve buluşçu gücünün ortaya çıkmasına ve bu gücün geliştirilmesine yardımcı olur. Buluşçu ve yaratıcı olmak her insanın içinde saklı olan ve her insanda belli bir seviyede var olan bir yetenektir. Günümüzde mutlu, sağlıklı ve çağdaş bir birey, yerel bölgesine fayda sağlayan kişi olarak ele alınabilir. Bu birey rekreatif faaliyetlere katılarak, günlük rutin yaşantısına renk katmakta ve yaşantısını canlandırarak zenginleştirmektedir. Böylece öğrencilerimizin yerel ve bölgesel anlamda iyi ve mutlu yetişme fırsatı bulacak pozitif enerjilerini ülkelerine faydalı olmak için kullanacaklardır. Tokat İl Müdürlüğü tarafından 2015-2016 yılında yürütülen rota projesi kapsamında yapılan istatistiklerde ilimizde toplam mesleki eğitim öğrenci sayısı 15.184'dir. Bu sayının 1932 si ilk dönemde 11-20 gün devamsızlık yapmış durumdadır. Şu an itibariyle devamsızlıktan kalan öğrenci sayısı 450'dir. Diğer orta öğretimlerde bu sayı 45'tir. Diğer kurumlarımızla beraber devamsızlıktan kalan öğrencilerin il genelinde dağılımı mesleki eğitim öğrencisi %70.42, ortaöğretim %7.4, din öğretimi 22.54'tür. Disiplin cezaları ve suça karışma oranlarında mesleki eğitim, diğer ortaöğretimlerden % 20 daha fazladır. Rekreasyon, kişiyi hayata bağlayan dinlendirici, eğlendirici, meşgul edici etkinliklerdir. Ayrıca, sigara alkol gibi zararlı alışkanlıklardan uzak durma, daima aktif yaşam tarzını benimseme,

aile ve toplum ile uyum içinde olma gibi değerleri de kazandıran etkinliklerdir. Ülkemizde mesleki eğitimde öğrencilerimize etkin bir rekreasyon planı hazırlanması bu planın araştırılması ve uygulanması gerekmektedir. Dinlenme, eğlenme ve zevk alma gibi insan yaşamında önemli olan bu kurumun içeriğini genellikle bilgilenme, sanat etkinlikleri ve hobisel davranışlar oluşturmaktadır. Kendi içinde dinlenme, uyuma, eğlenme, oyun oynama, spor yapma, zevk duyma ise bilgilenme ve sanatsal etkinliklerde bulunma gibi alt kurumsallaşmaları kapsarken birer kültürleme olarak karşımıza çıkar. Çağdaş eğitimde amaç; tek tip insanın yaratılması değil birey odaklı bir yapıda eğitimin verilmesidir. Rekreasyon; sanat, el becerileri ve spor alanında bireyin eğitim döneminde farkındalığının artırılacağı bir formasyonda yapılmalıdır. Bu faaliyetler eğitilmiş, yüreklendirilmiş, isteklendirilmiş idareciler ve eğitimciler tarafından yapıldığında akademik başarının artacağı kanaati oluşmaktadır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Meslek Liselerinde Öğrencilerin Rekreasyonel Etkinliklere Katılım Düzeyleri İle Akademik Başarı Düzeyleri Arasındaki İlişkiyi Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma; Tokat İli Örneği isimli bu çalışmada; Araştırma çerçevesinin düzenlenmesinde uzman görüşlerine ve literatür çalışmalarına başvurulmuştur, bununla birlikte konunun belirlenmesi ile de araştırma çerçevesi belirlenmiştir. Literatür çalışmasında geçmişteki çalışmaların yanı sıra günümüzdeki çalışmalarda geleceğe dair öneriler dikkatlice incelenmiştir. Daha sonra, araştırma evreni seçilmiş ve söz konusu araştırma evrenine ulaşma yöntemleri belirlenmiştir. Çalışma alanının seçilmesinde mesleki eğitimde proje tabanlı çalışmalar yapan bu alanda ulusal ve uluslar arası bir çok başarıya imza atan Tokat ili seçilerek mesleki eğitimde rekreasyon faaliyetlerinin gelişmesine katkıda bulunacağı ve diğer eğitim kurumlarına yaygınlaşacağı düşüncesi etkili olmuştur. Öğrencilerin rekreasyon etkinliklerine katılım düzeyleri ile başarı düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik bu çalışmada bireylerin öğrencilik hayatlarında başarı performanslarını etkileyen rekreasyon faaliyetleri araştırılarak ayrıca okul içi ve okul dışı rekreasyona katılım alanlarının değerlendirilmesi ve öğrencilerin okul imkanlı yapmış oldukları rekreasyon faaliyetlerinin başarı düzeylerine kendi düşünceleri doğrultusunda nasıl etki ettiğini ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu ana unsurlarla birlikte hangi rekreasyon faaliyetlerinin öğrencilerin başarılarını ne düzeyde etkilediği ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Böyle bir konu da araştırma yapma ihtiyacı hissetmemizin en önemli nedenleri bunlar olmakla birlikte Türkçe yazılmış olan literatür kaynaklarına bir katkı sunabilmektir.

VERİLERİN ANALİZİ VE BULGULAR

Araştırmanın ilk bölümünde farklı okul türlerinde öğrenimlerine devam eden lise öğrencilerinin sosyo-demografik özellikleri öğrenilmiştir. İkinci olarak öğrencilerin belirlenen 4 dersteki (Matematik, Edebiyat, İngilizce, Tarih) 9, 10, 11 ve 12. sınıfta aldıkları notların puan ortalamaları istenmiş ve akademik başarı puan aralıkları belirlenmiştir. Üçüncü bölümde öğrencilerin öğrenimlerine devam ettikleri okulun imkânlarının yeterliliği hakkındaki görüşleri likert tipi ölçekleme yöntemiyle elde edilen 4 soruluk ölçek yardımıyla ölçülmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin düşüncelerini açıklamak için ölçekte yer alan sorulara verdikleri cevaplardan en düşük 4 en yüksek 20 olmak kaydıyla herbir öğrenci için yeterlilik görüş puanı hesaplanmıştır. İlgili puanın 4 e yaklaşması öğrencinin okulunun imkânlarını yetersiz gördüğü 20 ye yaklaşması okulunun imkânları yeterli gördüğünü belirtmektedir. Araştırmanın dördüncü bölümünde öğrencilerin belirlenen 43 rekreasyonel aktiviteye katılım sıklıkları araştırılmıştır. Araştırma kapsamına alınan öğrenciler hakkında bilgi sağlanması amacıyla anketin birinci bölümünde yer alan sosyo-ekonomik sorulara ait frekans dağılımları kullanılmıştır. Daha sonraki bölümde öğrencilerin herbir dersteki başarı puanı ile demografik özellikleri arasındaki ilişki ve farklılık incelenmiştir. Öğrencilerin ders notları ortalamalarına normallik testi uygulanmış ve değişkenlerin normal dağılımdan gelmediği gözlemlenmiştir. Öğrencilerin demografik özellikleriyle akademik başarı puanları arasındaki farklılığı incelemek için mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis Testi, ilişkiyi incelemek için spearman's rho testi uygulanmıştır. Öğrencilerin akademik başarıları ve rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıkları arasındaki ilişkiyi incelemek için spearman's rho testi uygulanmıştır. Öğrencilerin üçüncü bölümdeki imkân yeterliliği anketine verdiği cevaplardan hesaplanan puanlar yeni bir değişken oluşturmuş ve bu yeni değişken için normallik testleri uygulanmıştır. İlgili değişkenlerin normal dağılımdan gelmediği görülmüştür. Bu sonuç neticesinde öğrencilerin akademik başarı puanları ile okullarındaki imkânların yeterliliği hakkındaki görüşleri arasındaki ilişkiyi incelemek için spearman's rho testi uygulanmıştır. Uygulanan istatistikî testlerde güven düzeyi $\alpha=.05$ olarak esas alınmıştır ve hipotezler $\alpha=.05$ güven düzeyinde test edilmiştir. Çalışmada kullanılan istatistikî analizler için SPSS 21 for Windows paket programı kullanılmıştır. Uygulama sürecinde yapılan istatistik ölçümlere yönelik sonuçlar tablolaştırılarak yorumlanmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Araştırma öncesinde belirlenen hipotez ve alt hipotezler aşağıdadır.

H1: Meslek Lisesi Öğrencilerinin rekreasyonel Etkinliklere katılım sıklığı ile başarı düzeyleri arasında pozitif ve anlamlı ilişki vardır.

H1.1. Öğrencilerin Rekreasyon aktivitelere katılım düzeyi arttıkça, akademik başarı düzeyleri artar.

H1.2. Öğrencilerin cinsiyetleri ile rekreasyon aktivitelere katılım düzeyi arasında fark vardır.

H1.3. Öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyi ile rekreasyon aktivitelere katılım düzeyleri arasında fark vardır.

H1.4. Öğrencilerin akademik başarıları düzeyleri ile katıldıkları rekreasyon aktivitelere arasında fark vardır.

H1.5. Öğrencilerin meslek alanlarına göre rekreasyon aktivite tercihleri arasında fark vardır.

H1.6. Öğrencilerin meslek alanlarına göre rekreasyonel faaliyet süreleri arasında fark vardır.

H1.7. Okulun sosyal ve kültürel faaliyetlerinin yeterliliği ile öğrencinin akademik başarıları arasında bir ilişki vardır.

Hipotezlerimizin değerlendirilmesi için yapılan araştırmanın anket sonuçları ve değerlendirmeleri aşağıda verilmiştir.

Geçerlilik ve Güvenilirlik

Ölçek	Madde Sayısı	Alpha Katsayısı
Okulun İmkânlarının Yeterliliği Ölçeği	4	,859
Rekreasyonel Aktivite Ölçeği	45	,864

Tablo'da çalışmada kullanılan ölçeklerin geçerlilik ve güvenilirliklerine ilişkin uygulanan cronbach's alpha katsayısı yöntemi sonuçlarını görüyoruz.. Buna göre çalışmada kullanılan okulun imkânlarının yeterliliği ölçeği için alpha katsayısı=,859, rekreasyonel aktivite ölçeği için alpha katsayısı=,864 bulunmuştur. Elde edilen sonuçlara göre kullanılan ölçeklerin yüksek güvenilirlikte ölçüm yaptığı görülmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans Dağılımı

DEĞİŞKENLER	ALT KATEGORİLER	N	%
Cinsiyet	Kadın	186	51,2
	Erkek	177	48,8
Okul Türü	Endüstri Meslek	93	25,6
	Kız Meslek	49	13,5
	Sağlık Meslek	56	15,4
	Ticaret Meslek	67	18,5
	İmam Hatip	86	23,7
	Turizm Otelcilik	12	3,3
İkamet Yeri	Şehir Merkezi	75	20,7
	İlçe	288	79,3
Aile Gelir Düzeyi	500-1000	113	31,1
	1001-1500	133	36,6
	1501 ve Üzeri	117	32,2
Haftalık Harçlık	20-50	276	76,0
	51-75	63	17,4
	76 ve Üzeri	24	6,6
Toplam		363	100

Araştırma kapsamına %51,2'si kadın %48,8'i erkek olmak üzere 363 meslek lise öğrencisi katılmıştır. Araştırmaya katılanların %25,6'sı Endüstri meslek, %13,5'i Kız meslek, %15,4'ü sağlık meslek, %18,5'i ticaret meslek, %23,7'si imam hatip ve %3,3'ü ticaret meslek lisesi öğrencisidir. Öğrencilerin %20,7'si şehir merkezinde, %79,3'ü ilçe merkezlerinde ikamet etmektedir. Öğrencilerin % 31,1'inin aile gelir düzeyi 500-1000 TL arası, %36,6'sının 1001-1500 TL arası ve %32,2'sinin ki 1501 TL ve daha fazladır. Öğrencilerin %76'sının haftalık harçlığı 20-50 TL arası, %17,4'ünün 51-75 TL arası ve %6,6'sının ki 76 TL ve daha fazlasıdır.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Rekreasyonel Aktivitelere Katılım Frekansları ve Sıklıkları

REKREASYONEL AKTİVİTELER	N	%	Ort.
Okumak (kitap, gazete, dergi vb.)	317	87	5,48
Yazmak (şiir, roman, deneme vb.)	118	33	3,22
Elektronik ve video oyunları oynamak	215	59	7,14
Resim yapmak	85	23	2,72
Bir müzik aleti çalmak	52	14	4,63
Koleksiyonculuk	29	8	2,03
Astronomi	14	4	1,71
Toprakla uğraşmak ve bitki yetiştirmek	110	30	5,45
Atıcılık yapmak	22	6	5,36
İlgi gruplarına katılmak (dans, korolar vb.)	30	8	2,80
Toplumsal fayda adına gönüllü çalışmalarda bulunmak	55	15	3,54
Müzelere, konserlere, sergilere gitmek	35	10	3,25
Akrabalarla ve ya arkadaşlarla buluşmak	291	80	8,56
Tiyatro, ve sinemaya gitmek	109	30	2,85
Piknik yapmak	137	38	2,97
Hobi kursları	55	15	2,85
Dışarıda yemek yemek	180	50	3,44
Halı saha maçları	101	28	2,57
Arabayla gezintiye çıkmak	126	35	5,15
Kısa süreli kamp yapmak	24	7	2,16
Doğa fotoğrafçılığı yapmak	56	15	3,80
Televizyon ve film izlemek	290	80	8,97
Radyo dinlemek	122	34	6,04
Müzik dinlemek	304	84	11,27
Avm'lere gitmek ve alışveriş yapmak	153	42	3,12
Zevk için yemek yapmak	133	37	4,03
Balık tutmak	62	17	2,64
Evinde evcil hayvan bakmak	36	10	8,44
Lunaparklar	27	7	1,96
Monopoli, tabu vb oyunları oynamak	49	13	3,67
Bowling, paintball, go-kart vb. oyunlar oynamak	49	13	2,24
Savunma sanatları yapmak (kickbox, karate vb.)	17	5	3,52
Koşmak	134	37	3,81
Yüzmek	51	14	2,90
Yürüyüş yapmak	187	52	5,51
Bisiklet sürmek	104	29	3,59
Basketbol oynamak	67	18	1,83
Voleybol oynamak	86	24	2,66
Futbol oynamak	95	26	3,05
Tenis oynamak	20	6	2,80
Hentbol oynamak	6	2	1,83
Vücut geliştirmek	62	17	3,69
Okçuluk	6	2	1,83
Paintball	5	1	1,20
Go-Kart	18	5	1,44

Araştırmaya katılan öğrencilerin en çok yaptıkları rekreasyonel aktivite, öğrencilerin % 87'sinin yaptığı Okumak (kitap, gazete, dergi vb.), %84'ünün yaptığı Müzik dinlemek ve %80'inin akrabalarla veya arkadaşlarla buluşmak aktiviteleridir. Öğrencilerin en çok zaman ayırdığı etkinliklere baktığımızda ise haftada ortalama 11,27 saat ile en çok zaman ayrılan etkinlik müzik dinlemektir. Ardından haftada 8,97 saat ortalama ile televizyon ve film izlemek, haftalık 8,56 saat ortalama ile akrabalarla ve ya arkadaşlarla buluşmak en sık süreyle yapılan etkinlikleridir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Matematik Dersi Başarı Puan Ortalaması ile Rekreasyonel Aktivitelere Ayırdıkları Süreler Arasındaki İlişki için Spearman's Rho Testi

REKREASYONEL AKTİVİTELER	N	r	p
Okumak (kitap, gazete, dergi vb.)	317	,158	,005*
Yazmak (şiir, roman, deneme vb.)	118	,139	,135
Elektronik ve video oyunları oynamak	215	,076	,266
Resim yapmak	85	,043	,693
Bir müzik aleti çalmak	52	-,152	,282
Koleksiyonculuk	29	-,418	,024*
Astronomi	14	-,133	,652
Toprakla uğraşmak ve bitki yetiştirmek	110	-,145	,131
Atıcılık yapmak	22	,275	,215
İlgi gruplarına katılmak (dans, korolar vb.)	30	-,102	,592
Toplumsal fayda adına gönüllü çalışmalarda bulunmak	55	,135	,324
Müzelere, konserlere, sergilere gitmek	35	,339	,046*
Akrabalarla ve ya arkadaşlarla buluşmak	291	-,076	,197
Tiyatro, ve sinemaya gitmek	109	,099	,305
Piknik yapmak	137	-,316	,000*
Hobi kursları	55	-,006	,965
Dışarıda yemek yemek	180	-,059	,433
Halı saha maçları	101	,196	,049*
Arabayla gezintiye çıkmak	126	-,051	,574
Kısa süreli kamp yapmak	24	-,231	,277
Doğa fotoğrafçılığı yapmak	56	,236	,080
Televizyon ve film izlemek	290	-,121	,039*
Radyo dinlemek	122	,075	,413
Müzik dinlemek	304	-,118	,039*
Avm'lere gitmek ve alışveriş yapmak	153	,092	,259
Zevk için yemek yapmak	133	-,201	,020*
Balık tutmak	62	,009	,946
Evinde evcil hayvan bakmak	36	-,102	,555
Lunaparklar	27	-,237	,233
Monopoli, tabu vb oyunları oynamak	49	,005	,972

Bowling, paintball, go-kart vb. oyunlar oynamak	49	,110	,453
Savunma sanatları yapmak (kickbox, karate vb.)	17	,011	,967
Koşmak	134	,072	,405
Yüzmek	51	,186	,192
Yürüyüş yapmak	187	,014	,848
Bisiklet sürmek	104	,060	,545
Basketbol oynamak	67	-,113	,365
Voleybol oynamak	86	-,129	,238
Futbol oynamak	95	,033	,752
Tenis oynamak	20	,135	,571
Hentbol oynamak	6	,261	,617
Vücut geliştirmek	62	,070	,591
Okçuluk	6	,000	1,00
Paintball	5	,000	1,00
Go-Kart	18	-,059	,817

Araştırmaya katılan öğrencilerin matematik dersi puan ortalaması ile Okumak (kitap, gazete, dergi vb.), koleksiyonculuk, piknik yapmak, halısa maçı, televizyon ve film izlemek, müzik dinlemek ve zevk için yemek yapmak aktivitelerine ayrılan süreler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. İlişki kuvvetlerine bakıldığında ise haftalık boş saat süresi ile koleksiyonculuk ve piknik yapmak etkinliklerine katılım sürelerine ayrılan süre arasında negatif yönlü orta kuvvetli, okumak ve halısa maçılarına ayrılan süre arasında aynı yönlü düşük kuvvetli, Televizyon ve film izlemek, müzik dinlemek ve zevk için yemek yapmak etkinliklerine süreleri ile arasında negatif yönlü düşük kuvvetli bir ilişki vardır.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Edebiyat Dersi Başarı Puan Ortalaması ile Rekreasyonel Aktivitelere Ayırdıkları Süreler Arasındaki İlişki için Spearman's Rho Testi

REKREASYONEL AKTİVİTELER	N	r	p
Okumak (kitap, gazete, dergi vb.)	317	,203	,000*
Yazmak (şiir, roman, deneme vb.)	118	,062	,507
Elektronik ve video oyunları oynamak	215	-,008	,902
Resim yapmak	85	-,018	,868
Bir müzik aleti çalmak	52	-,126	,372
Koleksiyonculuk	29	-,579	,001*
Astronomi	14	-,009	,975
Toprakla uğraşmak ve bitki yetiştirmek	110	-,174	,069
Atıcılık yapmak	22	,286	,197
İlgi gruplarına katılmak (dans, korolar vb.)	30	,117	,539
Toplumsal fayda adına gönüllü çalışmalarda bulunmak	55	-,105	,445
Müzelere, konserlere, sergilere gitmek	35	,308	,072
Akrabalarla ve ya arkadaşlarla buluşmak	291	-,061	,302
Tiyatro, ve sinemaya gitmek	109	-,016	,866
Piknik yapmak	137	-,198	,020*
Hobi kursları	55	-,130	,343
Dışarıda yemek yemek	180	,003	,964
Halı saha maçları	101	,150	,135
Arabayla gezintiye çıkmak	126	-,049	,589
Kısa süreli kamp yapmak	24	-,119	,581
Doğa fotoğrafçılığı yapmak	56	-,172	,206
Televizyon ve film izlemek	290	-,011	,852
Radyo dinlemek	122	-,007	,941
Müzik dinlemek	304	-,015	,796
Avm'lere gitmek ve alışveriş yapmak	153	,192	,018*
Zevk için yemek yapmak	133	-,019	,829
Balık tutmak	62	-,026	,840
Evinde evcil hayvan bakmak	36	-,138	,424
Lunaparklar	27	-,231	,247
Monopoli, tabu vb oyunları oynamak	49	-,199	,169
Bowling, paintball, go-kart vb. oyunlar oynamak	49	,100	,493
Savunma sanatları yapmak (kickbox, karate vb.)	17	,285	,268
Koşmak	134	,033	,705
Yüzme	51	,127	,375
Yürüyüş yapmak	187	-,053	,475
Bisiklet sürmek	104	-,108	,276
Basketbol oynamak	67	-,067	,589
Voleybol oynamak	86	-,073	,506
Futbol oynamak	95	,021	,838
Tenis oynamak	20	,229	,331
Hentbol oynamak	6	-,052	,922
Vücut geliştirmek	62	-,010	,938
Okçuluk	6	-,139	,793
Paintball	5	,181	,770
Go-Kart	18	,353	,151

Araştırmaya katılan öğrencilerin edebiyat dersi puan ortalaması ile Okumak (kitap, gazete, dergi vb.), koleksiyonculuk, piknik yapmak ve avmlere gitmek ve alışveriş yapmak aktivitelerine ayrılan süreler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. İlişki kuvvetlerine bakıldığında ise haftalık boş saat süresi ile okumak ve avmlere gitmek ve alışveriş yapmak aktivitelerine ayrılan süreler arasında aynı yönlü düşük kuvvetli, piknik yapmak aktivitesine ayrılan süre arasında negatif yönlü zayıf kuvvetli, koleksiyonculuk aktivitesine ayrılan süre arasında negatif yönlü yüksek kuvvetli bir ilişki vardır.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin İngilizce Dersi Başarı Puan Ortalaması ile Rekreasyonel Aktivitelere Ayırdıkları Süreler Arasındaki İlişki için Spearman's Rho Testi

REKREASYONEL AKTİVİTELER	N	r	P
Okumak (kitap, gazete, dergi vb.)	317	,187	,001*
Yazmak (şiir, roman, deneme vb.)	118	,040	,665
Elektronik ve video oyunları oynamak	215	,108	,115
Resim yapmak	85	,011	,922
Bir müzik aleti çalmak	52	-,210	,135
Koleksiyonculuk	29	-,186	,335
Astronomi	14	,545	,044*
Toprakla uğraşmak ve bitki yetiştirmek	110	-,179	,062
Atıcılık yapmak	22	,089	,694
İlgi gruplarına katılmak (dans, korolar vb.)	30	-,201	,286
Toplumsal fayda adına gönüllü çalışmalarda bulunmak	55	,105	,447
Müzelere, konserlere, sergilere gitmek	35	,124	,478
Akrabalarla ve ya arkadaşlarla buluşmak	291	-,049	,406
Tiyatro, ve sinemaya gitmek	109	-,071	,462
Piknik yapmak	137	-,067	,439
Hobi kursları	55	-,122	,374
Dışarıda yemek yemek	180	,005	,950
Halı saha maçları	101	,165	,099
Arabayla gezintiye çıkmak	126	-,024	,788
Kısa süreli kamp yapmak	24	-,195	,361
Doğa fotoğrafçılığı yapmak	56	,039	,773
Televizyon ve film izlemek	290	-,055	,347
Radyo dinlemek	122	,022	,814
Müzik dinlemek	304	-,059	,308
Avm'lere gitmek ve alışveriş yapmak	153	,188	,020*
Zevk için yemek yapmak	133	-,008	,925
Balık tutmak	62	,022	,868
Evinde evcil hayvan bakmak	36	-,182	,287
Lunaparklar	27	-,386	,047*
Monopoli, tabu vb oyunları oynamak	49	-,009	,954
Bowling, paintball, go-kart vb. oyunlar oynamak	49	,103	,481

Savunma sanatları yapmak (kickbox, karate vb.)	17	,184	,480
Koşmak	134	,135	,120
Yüzmek	51	,077	,591
Yürüyüş yapmak	187	-,012	,866
Bisiklet sürmek	104	,107	,282
Basketbol oynamak	67	,067	,591
Voleybol oynamak	86	-,109	,319
Futbol oynamak	95	,140	,175
Tenis oynamak	20	,068	,775
Hentbol oynamak	6	,051	,923
Vücut geliştirmek	62	-,045	,729
Okçuluk	6	-,266	,611
Paintball	5	,725	,165
Go-Kart	18	,191	,447

Araştırmaya katılan öğrencilerin İngilizce dersi puan ortalaması ile Okumak (kitap, gazete, dergi vb.), astronomi, avmlere gitmek ve alışveriş yapmak ve lunaparklara gitmek aktivitelerine ayrılan süreler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. İlişki kuvvetlerine bakıldığında ise haftalık boş saat süresi ile okumak ve avmlere gitmek ve alışveriş yapmak aktivitelerine ayrılan süreler arasında aynı yönlü düşük kuvvetli, lunaparka gitmek aktivitesine ayrılan süre arasında negatif yönlü orta kuvvetli, astronomi aktivitesine ayrılan süre arasında aynı yönlü yüksek kuvvetli bir ilişki vardır.

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Tarih Dersi Başarı Puan Ortalaması ile Rekreatif Aktivitelere Ayrıldıkları Süreler Arasındaki İlişki için Spearman's Rho Testi

REKREASYONEL AKTİVİTELER	N	r	P
Okumak (kitap, gazete, dergi vb.)	317	,188	,001*
Yazmak (şiir, roman, deneme vb.)	118	,038	,680
Elektronik ve video oyunları oynamak	215	,110	,108
Resim yapmak	85	,155	,156
Bir müzik aleti çalmak	52	-,149	,290
Koleksiyonculuk	29	-,413	,026*
Astronomi	14	-,088	,765
Toprakla uğraşmak ve bitki yetiştirmek	110	-,102	,291
Atıcılık yapmak	22	,390	,073
İlgi gruplarına katılmak (dans, korolar vb.)	30	-,127	,503
Toplumsal fayda adına gönüllü çalışmalarda bulunmak	55	,174	,204
Müzelere, konserlere, sergilere gitmek	35	,178	,306
Akrabalarla ve ya arkadaşlarla buluşmak	291	-,060	,311
Tiyatro, ve sinemaya gitmek	109	,028	,771
Piknik yapmak	137	-,211	,013*
Hobi kursları	55	-,157	,252
Dışarıda yemek yemek	180	-,030	,684
Halı saha maçları	101	,092	,360

Arabayla gezintiye çıkmak	126	-,071	,430
Kısa süreli kamp yapmak	24	-,182	,395
Doğa fotoğrafçılığı yapmak	56	-,049	,722
Televizyon ve film izlemek	290	-,049	,403
Radio dinlemek	122	-,007	,941
Müzik dinlemek	304	,017	,773
Avmlere gitmek ve alışveriş yapmak	153	,181	,025*
Zevk için yemek yapmak	133	,001	,991
Balık tutmak	62	,175	,175
Evinde evcil hayvan bakmak	36	-,094	,584
Lunaparklar	27	-,074	,712
Monopoli, tabu vb oyunları oynamak	49	-,020	,893
Bowling, paintball, go-kart vb. oyunlar oynamak	49	,263	,068
Savunma sanatları yapmak (kickbox, karate vb.)	17	,265	,304
Koşmak	134	,202	,019*
Yüzmek	51	,337	,016*
Yürüyüş yapmak	187	,016	,829
Bisiklet sürmek	104	-,012	,900
Basketbol oynamak	67	-,014	,912
Voleybol oynamak	86	-,042	,699
Futbol oynamak	95	,144	,164
Tenis oynamak	20	,170	,475
Hentbol oynamak	6	,470	,347
Vücut geliştirmek	62	,103	,427
Okçuluk	6	,696	,125
Paintball	5	,000	1,00
Go-Kart	18	,473	,047*

Araştırmaya katılan öğrencilerin tarih dersi puan ortalaması ile Okumak (kitap, gazete, dergi vb.), koleksiyonculuk, piknik yapmak, avmlere gitmek ve alışveriş yapmak, koşmak ve yüzmek aktiviteleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. İlişki kuvvetlerine bakıldığında ise haftalık boş saat süresi ile okumak, avmlere gitmek ve alışveriş yapmak ve koşmak aktivitelerine ayrılan süreler arasında aynı yönlü düşük kuvvetli, koleksiyonculuk aktivitesine ayrılan süre arasında negatif yönlü orta kuvvetli, piknik yapmak aktivitesine ayrılan süre ile arasında negatif yönlü düşük kuvvetli, go-kart ve yüzmek aktivitelerine katılım süresi ile aynı yönlü orta kuvvetli ilişki vardır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Tokat ilinde Meslek Liselerinde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin ders dışı zamanlarında rekreasyon etkinliklerine katılım sıklıkları ile akademik başarı düzeyleri arasındaki etkiyi inceleyen bu çalışmada öğrencilerin demografik özelliklerine, okul imkanlarına ve akademik derslerdeki başarı ortalamalarına göre farklılıklarını tespit edebilmeyi amaçlayan bu araştırmanın örneklem grubunu, Tokat'taki meslek liselerinde öğrenim gören 363 öğrenci oluşturmaktadır. Bu bölümde elde edilen verilerin analizleri sonucunda önemli görülen bulgulardan elde edilen sonuçlar ve konuyla ilgili çözüm önerileri yer almaktadır.

Araştırmanın örneklem grubunu oluşturan bireyler Tokat ve ilçelerinde Endüstri Meslek Lisesi, Ticaret Meslek Lisesi, Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi, Kız Meslek Lisesi, İmam Hatip Lisesi, Sağlık Meslek Lisesi ve Çok Programlı Liselerde öğrenim gören son sınıf öğrencileridir. Çalışma bulguları incelendiğinde hemen hemen bütün bilgilerin genel literatür bilgileri ile benzeştiği görülmüş ancak, rekreasyon ve öğrenci başarı konuları araştırmacılar tarafından tercih edilen bir alan olmasına rağmen bu iki kavramın aynı araştırma içerisinde beraber çalışıldığı çalışmalar az bulunmaktadır. Son yıllarda öğrenciler ve gençlerin rekreatif eğilimleri ve öğrenci başarıları, rekreasyon tercihleri üzerine yapılan (Yaşartürk, 2013; Mutlu, 2011; Özekes, 2011; Gökalp, 2007; Kırkpınar, 2004; Özkaptan 2007; Yetiş 2008; Yılmaz 2005; Çoruh, 2013; Tezcan, 2007; Kalaycı, 2008; Gülbahçe, 1999; Gül, 2008; Eminoğlu, 2011; Yaman, 2009; Köse, 2013) çalışmalar bulunmaktadır. Rekreasyon ve akademik başarı kavramlarının ise (Knepp, 2011) aynı çalışmada kullanıldığı görülmektedir. Lise öğrencilerinin aileleri ile evlerinde daha fazla serbest zaman geçirdikleri sonucu çıkmaktadır. Mutlu'nun (2011) yaptığı çalışmada bireyleri rekreatif amaçlı egzersize katılıma motive eden faktörlerin belirlenmesi ve çeşitli değişkenlere göre karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre ise, “uyaran yaşama”, “bilmek başarmak”, “özdeşim/içer atım” faktörlerinin bireyleri boş zaman aktivitelerine motive etmede ilk 3 sırayı aldığı tespit edilmiştir. Özekes'in (2011) yaptığı araştırmaya göre Araştırmamızda ergenlerin boş zaman aktivitelerinin içinde bulunduğu yaş, cinsiyet, yaşanılan yer, ailenin gelir düzeni gibi değişkenlerden etkilendiği ve bu nedenlerle ergenlik döneminde farklı aktivite türlerine yöneldikleri bulunmuştur. Kırkpınar'ın (2004) yaptığı araştırmada lise son sınıf öğrencilerinin boş zamanlarını yeterince ve uygun bir şekilde değerlendiremedikleri, katılım biçimlerinin pasif olduğu, evlerinde dinlenerek, akraba ziyareti yaparak, TV seyrederek geçirdikleri, gelir düzeylerinin orta olması nedeni ile diğer faaliyetlere katılmadıkları anlaşılmıştır. Ayrıca konunun ana temasını oluşturan öğrencilerin rekreatif faaliyetlere katılımı akademik başarıları arasında anlamlı ilişkiler bulunmaktadır. Öğrencilerin pasif katılım ile boş zaman değerlendirmeleri, öğrencilere okullarda bu konuda yeterli eğitim verilmediğinin bir göstergesi olduğu, özellikle üniversite sınavlarına hazırlanan, gelecek kaygısı yaşayan ve buluş çağının son dönemlerinde bulunan 17-18 yaş gençlerinin serbest zamanlarının daha etkin, daha hareketli ve onların kaygı ve streslerini giderici aktivitelerle ihtiyaçları olduğu belirtilmiştir. Aileler, çocuklarının hafta içi ve hafta sonunda boş zamanlarında etkin bir şekilde değerlendirecek önlemler alması gerekmektedir. Öğrenciler ev içinde, pasif şekilde tv izleyerek ve

dinlenerek geçirmelerini önleyici sportif kültürel faaliyetlere yönlendirilmelidirler. Okul yöneticileri ve öğretmenler tarafından, öğrencilerin müzik-resim-el sanatları gibi, boş zamanlarını pasif katılımdan aktif katılıma yönelmelerini sağlayıcı etkinlikler düzenlenmelidir. Lise son sınıf müfredat programlarındaki ders kredi sayısı düşürülerek daha çok boş zaman oluşturulması için MEB tarafından tedbirler alınmalıdır denmiştir. Özkaptan'ın (2007) araştırmasına göre Araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde ve karşılaştırıldığında, özel okul ve devlet okullarında yapılan ders dışı sosyal kulüp etkinlikleri ve faaliyetleri arasında önemli farklılıklar görülmüştür. Yetiş'in (2008) yaptığı araştırmada araştırma kapsamına alınan öğrencilerin bazı demografik değişkenlerle (cinsiyet, okul türü, sınıf türü, annenin eğitim durumu, babanın eğitim) boş zamanlarını değerlendirme eğilimleri ve zararlı alışkanlıklar ile şiddete yönelik ilgi ve tutumları arasında tespit edilen istatistiksel ilişkilere ait bulgular tartışılmıştır. Öğrencilerin katıldıkları boş zaman etkinliklerinin başarı oranını etkileme düzeyine ilişkin görüşleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Öğrencilerin ve ailelerin okullardaki rekreatif faaliyetler konusunda yeterince bilgilendirilmedikleri ortaya çıkmıştır. Rekreasyon faaliyetlerinin oluşturulması ve uygulanmasının Gençlik Spor İl Müdürlükleri ve İl Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından desteklenmesi sağlanarak bu programlara katılım yaygınlaştırılmalıdır. Öğrencilerin ders başarılarını artırma olasılıklarının içinde rekreasyon faaliyetlerine katılımın olduğu görülmüştür. Özellikle kampus rekreasyonu konusuna önem verilmesi gerekmektedir. Her fırsatta öğrenciler rekreasyona teşvik edilmelidir. Öğrenciler rekreasyon faaliyetlerine katılarak sosyal, fiziksel ve ders başarılarını artırıcı yönünden faydalandırılmalıdır. Sonuç olarak okul kampüslerin de rekreasyon hareketlerinin artırılması için bir çok neden vardır denilmektedir.

KAYNAKÇA

- Balcı, V. (2003), “Ankara'daki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine Katılımlarının Araştırılması”, Milli Eğitim Dergisi, 158.
- Çelik, Z., Pular, A. (2011), “ Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spora İlişkin Tutumları” VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı, s.115-121.
- Çetinbaş, R. N. (2010). Sivas İli Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Okullarda Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıklarının Tespiti ve İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek

- Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Karaküçük, S. (2001); *Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme*, Dördüncü Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Kırkpınar, M. (2004). *Lise Son Sınıftaki Öğrencilerin Boş Zaman Faaliyetlerine Katılım Biçimlerinin Araştırılması*, Muğla İli Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Knepp, D.(2011), *Recreation Center Participation And Its Relationship to Academic Success*, Indiana University of Pennsylvania, Pennsylvania.
- Köse, E.(2013),” Eğitim Kurumlarında Gerçekleştirilen Ders Dışı Etkinliklerin Sınıflandırılmasına Yönelik Bir Öneri” *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*,2.s.336-353.
- Mclean D.D., Hurd A.R., and Rogers N.B., (2008). *Kraus Recreation And Leisure in Modern Society*, Eighth Editon, Jones and Bartlett Publishers Inc. Kanada
- Mutlu, İ. (2011),“Bireyleri Rekreasyonel Amaçlı Egzersize Motive Eden Faktörlerin Çeşitli Değişkenlere Göre Karşılaştırılması” *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilim Dergisi*,54.
- O’ Sullivan E., (2006). (Chapter 1), *Human Kinetics, Introduction to Recreation and Liesure*, Human Kinetics Inc., United States of America.
- Özekes, M. (2011), “Ergenlik Döneminde Boş Zaman Aktivitelerinin İncelenmesi” *Ege Eğitim Dergisi*,1.
- Özkaptan E. (2007). *Okullardaki Sosyal Kulüp Etkinliklerinin Rekreasyonel Açısından Değerlendirilmesi (Adapazarı Ortaöğretim Kurumları Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Şahin, Ç. M. (2003). *G.S.G.M. Merkez teşkilatında çalışan personelin rekreasyona bakış açısı ile rekreasyonel spora katılım ilişkisi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Yetiş Ü. (2008). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Boş Zaman Değerlendirme Eğilimleri (Ankara Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Young, M., Potgieter, N. and Madiba, K. (2004). *Sport and recreation needs at the westelikes recreation centre*. International Conference on Leisure, Tourism & Sport-Education, Integration, Innovation, Cologne, 18-21 March, Germany, 58.